

hotell som lå der, var i sannhet en liten «vrå mellom bergene», hvor et slitent menneske kunde finne ro og hvile som intet annet sted. For her var det glissent mellom de bebodde steder.

Om mulig enda sterkere grep den fine idylliske Mjøs natur omkring byen Østersund mig. Med dette lyse vennlige naturbillede som det siste minne fra mitt streiftog i Lappmarken reiste jeg neste dag over Storlien inn i Norge og hilste underveis med glede på mine gamle kjenninger *Sylene*, det eneste fjellparti, broderfolkene har som felleseie.

Solo på ski fra Glomfjord over Svartisen og til Ringebu.

Av Jackson.

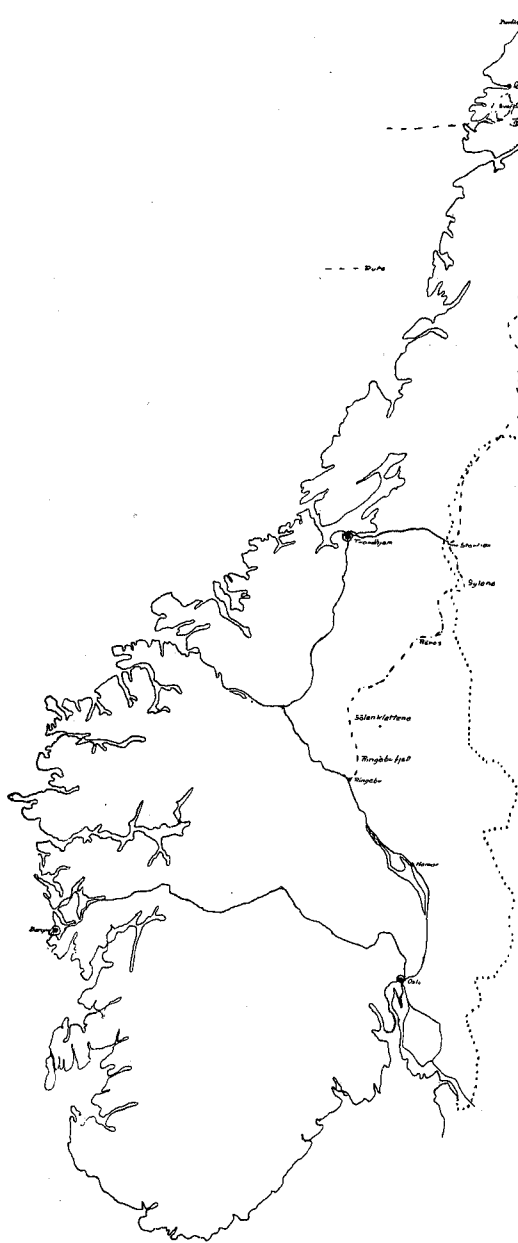

Svartisen med istind.

Hvis man ønsker sig bort fra den syke kultur og har gåt sig trett på de rødmalte veier i det prostituerte høifjell, da har man bare en utvei, et tilfluktssted. — Det er en venn som alltid strekker sin vennskapelige tunge ut mot den civilisasjonstrette fotvandrer eller skiløper. — Ja, det er breene eller rettene breene. Som selve resignasjonens symboler ligger disse størknede strømmer med glacial ro i et fjell-landskaps nervøse formasjoner.

Således omtrent tenkte jeg da mitt blick plutselig falt på en hvit flekk på Norgeskartet, flekken lå under polarcirkelen og lød navnet Svartisen.

Da jeg i midten av februar steg av hurtigruten ved Ørness var det med stor glede jeg konstaterte at sneen var ankommet en uke i forveien, hensikten var nemlig å benytte sig av ski i størst mulig utstrekning på den forestående travers av Svartisen.

Ruten.

Utgangspunktet for skiferder i og omkring Svartisen er fortrinsvis Glomfjord. Statens Vassdragsvesen har her med vanlig hjelpsomhet lagt en tunnel langs fjorden bort til Fykananlegget. Tunnelen trafikeres av turister og høispent strøm, strømmen er inngjerdet med reve-netting og således ufarlig, dog bør man innhente innvandrings-tillatelse hos overingenisøren. Videre har det charmerende vesen laget et stort trappearrangement, slik at man stepper op den verste stigning på aller behageligste måte. Ved Navervann spenner man skiene på — — — Så begynner altså skiferden. Bekvemt losji finnes i en av dambrakkene ved Storglåmvann. Storglåmvann ligger umiddelbart nord om Svartisen, et vassdrag Glåmåga deler Svartisen i to deler, Østisen og Vestisen. Jeg hadde utsett mig Østisen som den mest lempelige for skitur, den viste sig da også å være traversabel.

For dem som skulde føle trang til å jage sine splitcanes over relativt jomfruelig is skal jeg prøve å gi en orientering.

Man skrår over Storglåmvann i sydlig retning, mot Bretungen. Vel kommen i land sparker man sig op en skrent og er i morêneområdet. Man begir sig inn på isen og — — — ja, den videre rute blir da å legge efter koting og kondisjon med sprekkene som korreksjonsfaktor; min rute artet sig nærmest som en halvcirkel med Istind som centrum.

Da jeg var på isplatåets høidepunkt, var det blitt kveld. Solen kastet sine siste stråler — — — kort sagt, aftenstemning på Svartisen. Snoen og de tallrike kuldegrader gjorde det nødvendig med en makaber senkning i terrenget. I graven strakte jeg så posen, og efter et kort, men intenst aftenmåltid kunde jeg lene mitt hode mot rappsekken, tende den spottete og iaktta Aurora Borealis som danset de syv slørs dans på nordhimmelen.

Jeg var nu kommet godt og vel op på Svartisen, nu gjaldt det altså å komme ned på en anstendig måte. I den anledning hadde jeg utsett mig Østisens utløper mot syd som førte ned på Østerdalsisen som i sin tur falt østover ut i Svartisvannet.

Som nevnt, jeg skulde sydover og nedover. Kamplitind forut til høire markerte ispassets vestre begrensning, en fjellvegg som jeg kom på høide med, markerte ifølge kartet polarcirkelen og en diger sprekk på samme sted gjorde sitt til å gjøre polarpassasjen andaktsfull. Jeg håpet i det lengste at bre-fallet skulde være av en anstendi gog sprekkfri natur — dette var imidlertid ikke tilfellet. Jeg skal dog ikke forferde leserne med en detaljert skildring av min slalåm langsefter og tversover de smaragdfarvede presipiser.

(Jeg vil få lov å minne om at sneen bare hadde forekommet en uke deroppe, senere på vinteren er muligens brefallet tilsnedd og danner alle tiders slalåmbakke (nettofall ca. 1000 m.)

Mørket falt samtidig med min nedkomst på Svartisvannet; denne gledelige begivenhet blev feiret med en pipe, og så gjaldt det å sluke de siste kilometre over til Svartisdalen. — — Svartisvannet var dekket med halvannen fot skareløs sne, et par dusin kuldegrader hadde forvandlet friksjonskoeffisienten til en treghetens apostel, og min fremadskriden artet sig som en marsj funebre.

Da rant det mig i hu et livsvisdommens konsentrat som min venn «Aron med koffertue» alltid har på leppene: Hvorfor skal jeg ha det vondt når jeg kan ha det godt? sier Aron. — — En halv time senere sov jeg den mette huleboers drømmeløse søvn.

Jeg skal springe lett over den vakre Dunderlandsdal. (I virkeligheten tok det mig nesten tre dager). Det var sol og bris fra øst da jeg staket mig nedover fra Umbukta, oversteg den internasjonale skigard og tok sikte på Spjelt-

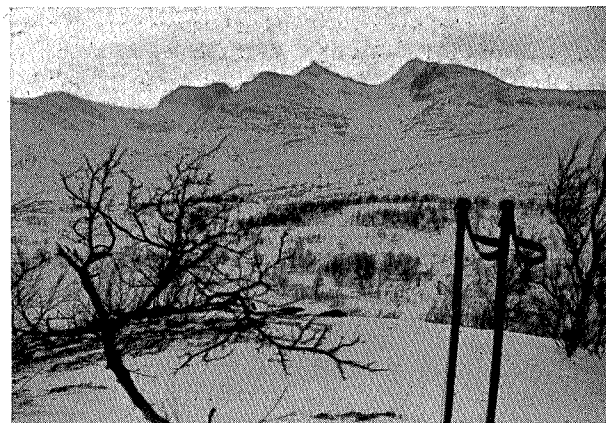
Kvigtind på Børgfjell.

fjell dalen. Spjeltfjell dalen danner Okstindenes østlige avgrensning, et stykke oppe i dalen er vannskillet mellom Røssvann og Gressvann. Dalen hører til de mindre beferdede strøk i landet, den er som en illustrasjon til The Valley of Silent Men, der Okstindene ruver som de tause kjemper. Når solen så glitrer i breens is og Spjelthaugen ligger som en mektig gravhaug midt i dalen og over det hele den fred som skal kjennetegne the wild and desolate mountains, — — ja da har man lov til å henge litt på stavene.

Neste dag hengav jeg meg til den form for livsnydelse som det er å gå på avlange vann. Røssvann er av en sådan lengde at jordkrumningen gjør sig gjeldende. En energisk skiløper gjør sig derimot ikke gjeldende der. Kilometerne er lange som breddegrader og fortæres med en hastighet som rakerret i en avholdsforening.

Da solen stod i syd den neste dag, var jeg i Hattfjell dalen, proviantbeholdningen blev komplettert, hvorefter jeg begav meg til stedets distriktslæge for å få utført noen nødtørftige reparasjoner på mitt jordiske hylster. Asklepios viste sig å være en begeistret friluftsmann, og jeg fikk en utmerket orientering om terrenget og da spesielt om Børgfjell.

Det var aften da jeg krøp inn i høibua ved lille Susna, Hattfjell dalen og bergsidenes eplehager lå bak, Golvertind stod og lyste hvitt i måneskinnet, men Susenfjellet kaste slagskygger over Susna-bassinet. Mot syd strakte sig nu det forjettede, sjeldent besøkte og tildels beryktede Børgfjell — kort sagt, det var bare ulvehylet som manglet.

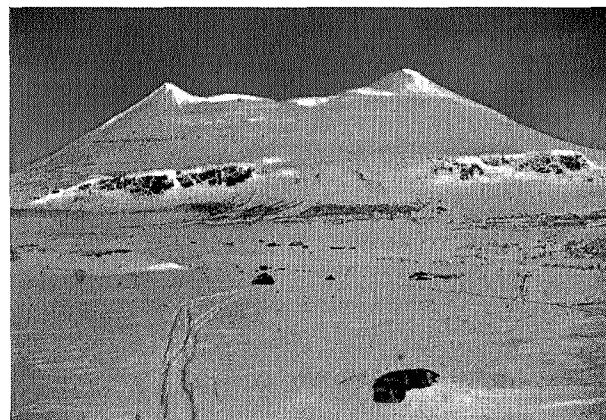

Fra Spjeltfjell dalen med Okstindene.

At denne mangel bare berodde på en indisposisjon av stemmen hos ødemarkens lodne erkeengel (the fell archspirit of the wild) fikk jeg neste dag anledning til å konstatere. Da jeg kom ned på Kjukelvann, krysset jeg et spor.

I kveldingen gled jeg fra Viermas dalføre ut på Namsvatn etter en dag i fjellet, en dag fremfor andre dager.

Det vilde føre for langt å gi en detaljert skildring av turens videre forløp. På en slik tur er som regel begivenhetene mange og inntrykkene enda fler, ja jeg kjenner folk som har skrevet bok om mindre.

Solenklettene fra syd.

Forfatteren og den første pils ved ankomsten til Ringebru — ferdens 30te og siste dag!

naturtro, man får et forstemmende inntrykk av at den topografiske utvikling har stoppet på et punkt midt mellom landskapsmaleri og fylkeskart. På den annen side vil jeg ikke nekte for at det rent sportslige moment økes, eller om man vil at orienteringssportens nivå heves når man går etter disse frie bearbeidelser av naturen.

Nå, jeg traff Skalstugan om kvelden, og neste dag gled jeg ned gjennom hotell Høgfjellets rimpyntede eplehager og parkerte de gulbrune i hotellets rummelige skihall.

Men turen gikk videre, Blåhammaren, Sylstasjon, Nedalen, Stuevolden, Brekken, Røros, landeveien til Auma over Savalen ned til Foldalen ved Bakken (Einunnas utløp i Folla) op på sydsiden av Foldalen under Kvitvola og S.V. til Reinsli stasjon på taugbanen Foldal—Alvdal. Og så begav det sig på ferdens 29de dag før sol var runnen av fjell, at jeg besteg mine splittcaner, akslet min renshårssmykkede sekk, limet det kolde stålgrå på Sølenklettene og hugg stavene i marken — —

Fra Namsvann gikk turen videre over Limingen, Voldmoen, Portfjellet, til Nordli hvor jeg hadde fått sendt op et depot. Jeg gav meg ikast med Lierne fylt av store forventninger — Lierne var fylt av tåke, yr og snefokk, og jeg lærte kunsten å ta meg frem i usiktbart vær.

Fra Jævsjøen slanget jeg meg ned langs grensen, kom ned i Strådalen og skulde så etter et svensk generalstabskart ta meg frem til Skalstugan.

Ja, jeg kom da frem, men skylden var ikke kartografens. Et ganske tjukt snevær tilsløret de terrengieendommeligheter som karttegnere ikke hadde vært istand til å fordølge. Rent dekorativt er de svenske karter av ganske stor verdi, men når det gjelder terrenggjengivelsen, så er denne mer artistisk enn

Det var kveld, månen kastet sine bleke stråler på Ringebrumoen, jeg trakk meg op fra Snødøla og stod på vannskillet mellom Østerdalen og Gudbrandsdalen. Jeg tendte den spottede og kastet et blikk over skulderen. Der nord lå Sølenklettens tvillingkjegle hvitskinnende i måneskjæret — — og det var halvannen tomme frostrim på en jevn skare, det var pisse kaldt og det var måne over Ringebrufjellet.

Inntoget i Ringebru neste formiddag var preget av halve pils og tilbakevenden til den hvite manns kultur. Uten hemninger hengav jeg meg nu til civilisasjonen og dens nyeste raffinements såsom winerbrød, barbering og sydgående hurtigtoget.

Jackson.